

इन्द्रावती गाउँपालिका

स्थानीय पाठ्यक्रम – २०७७

विषय : इन्द्रावती परिचय

कक्षा –२

कक्षा दुईको अध्ययन पूरा गरेपछि इन्द्रावती परिचय विषयमा विद्यार्थीहरु निम्न कार्य गर्न सक्षम हुनेछन् ।

१. आफ्ना छिमेकी टोलहरुको नाम बताउन र आफ्नो टोलमा भएका प्राकृतिक सम्पदाहरु पहिचान गर्न ।
२. स्थानीय ऐतिहासिक तथा विशिष्ट व्यक्तित्वहरुको परिचय दिन ।
३. स्थानीय स्तरमा बसोबास गर्ने विभिन्न जातजातिहरुको थर बताउन ।
४. स्थानीय मठ,मन्दिर, धार्मिक स्थल, एवं ऐतिहासिक स्थलहरुको नाम बताउन ।
५. स्थानीयबासीले मनाउने कुनै चारओटा चाडपर्वहरुको बारेमा बताउन ।
६. स्थानीय भाषामा पारिवारिक नाता र नाप, तौलहरुको बारेमा बताउन ।
७. प्रचलित कुनै दुईओटा स्थानीय बाजा तथा कुनै एकओटा नाचको छोटो परिचय दिन ।
८. प्रचलित स्थानीय संस्कारहरुको सूची तयार गर्न ।
९. स्थानीय बासीले लगाउने भेषभूषा र खानपान (खिर, जाउलो, सूजिको हलुवा, मकैभटमास, रोटी) कोबारेमा बताउन ।
१०. स्थानीय पेशा र व्यवसायको परिचय दिने ।

११. कृषिका औजारहरु चिन्न र त्यसको काम बताउन ।

१२. स्थानीय स्तरमा पाइने जडिबुटीहरुको सूची तयार गर्न ।

१३. स्थानीय बालगीत गाउन र लखेलहरु खेल्न ।

१४. विद्यालयमा बाल बगैँचाको महत्व बताउन ।

क्षेत्र	सिकाइ उपलब्धी	विषयवस्तुको विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप	शैक्षिक सामग्री	मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
१. इन्द्रावतीको भूगोल र प्राकृतिक सम्पदा	१. आफु बसेको टोल र वडा नम्बर बताउन । २. आफ्ना छिमेकी टोलहरुको नाम भन्न र वडाहरु चिन्न ।	इन्द्रावतीको विभिन्न ठाउँहरुको नाम र वडा नं. । आफ्ना छिमेकी टोल र वडा नम्बरहरु ।	तपाईं बस्ने टोलको नाम के हो भनेर सबै बालबालिकाहरुलाई सोध्ने र प्राप्त उत्तरलाई टिप्पै जाने, इन्द्रवती गा.पा.को १२ वटा वडाहरु अंकित नक्सा देखाएर उनीहरु बस्ने वडा देखाइदिने र नक्सा हेरेर आफु बसेको ठाउँ चिन्न र भन्न लगाउने, क्षेत्रफलका आधारमा सबैभन्दा ठूलो र सबैभन्दा सानो वडा चिन्न लगाउने । नक्सा हेरेर आफ्नो वडा र टोल चिन्न लगाउने । विद्यालय भएको वडा र टोलको नाम भन्न लगाउने । इन्द्रवती का विभिन्न टोलको भिडियो वा फोटा देखाएर छलफल गराउने, विद्यालय वरपरका टोल घुमाउने र छलफल गराउने ।	इन्द्रवती गा.पा.को १२ वडाहरु अंकित नक्सा, सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको सबै स्थानीय तहहरु अंकित नक्सा, भिडियो वा फोटाहरु आदी ।	तपाईं बस्ने टोल र छिमेकी टोलहरुको नाम बताउनुहोस् । नक्सा देखाएर विभिन्न वडाहरु पहिचान गर्न लगाउने । कक्षा क्रियाकलापका आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने ।	६

	३. आफ्नो टोल र वडाका मुख्य प्राकृतिक सम्पदाहरु पहिचान गर्न ।	आफ्नो टोल र वडाका मुख्य प्राकृतिक सम्पदाहरु पहिचान जस्तै: इन्द्रवती नदी, बाटुले चौर, लहरेमाने डाँडा, भिमसेन ढुंगो	तपाइको टोलमा कुन कुन नदी वा खोलाहरु छन् ? भनी साधने र विद्यार्थीहरुबाछ्न आएको उत्तर सेतो पाटीमा टिपेर छलफल गर्ने । विद्यालय अवस्थित टोल र वडाको नक्सामा स्थानीय खोलानाला, सिमसार, चौर, डाँडाकाँडाको फोटो टाँसेर देखाउने । विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो टोल र वडाको नक्सा कोर्न लगाएर त्यहाँ भएका खोलानाला, सिमसार, चौर, डाँडाकाँडाको फोटो टाँसेर परियोजना कार्य गर्न लगाउने ।	प्रत्येक वडाको नक्सा र स्थानीय प्राकृतिक सम्पदा का फोटाहरु ।	आफ्नो टोलमा भएका पाँचओटा मुख्य प्राकृतिक सम्पदाहरुको नाम लेख्नुहोस् ।	५
इन्द्रावतीको इतिहास	४. इन्द्रावतीका दुईजना सहिद वा ऐतिहासिक व्यक्तित्वहरुको परिचय दिन ।	इन्द्रावतीका दुईजना सहिद वा ऐतिहासिक व्यक्तित्वहरुको सामान्य जानकारी ।	इन्द्रावतीका दुईजना सहिद वा ऐतिहासिक व्यक्तित्वहरुको तस्वीर देखाएर नाम बताउने । उनीहरु जन्मिएको टोल र वडा बताउदै नक्सामा सो स्थान देखाउन लगाउने । उनीहरुको जन्म र मृत्यु मिति लेखिएका कागजका टुक्राहरु फोटोको छेउमा टास्न लगाउने ।	तस्वीरहरु र परिचय पुस्तिका	सहिद ...को परिचय दिनुहोस् । इन्द्रावतीका ऐतिहासिक व्यक्तित्व .....को बारेमा लेख्नुहोस् ।	४
	५. इन्द्रावतीका विशिष्ट व्यक्तित्वहरुको मुख्य योगदानको पहिचान गर्न ।	इन्द्रावतीका विशिष्ट व्यक्तित्वहरुको मुख्य योगदानको बारेमा सामान्य जानकारी ।	इन्द्रावतीका दुई जना विशिष्ट व्यक्तित्वहरुको तस्वीर देखाएर यो फोटो कसको हो ? भनेर सोध्ने विद्यार्थीहरुले सही उत्तर नआएमा बताइदिने । र त्यस्ता व्यक्तित्वले गरेका मुख्य योगदानको बर्णन गर्ने । यदी त्यस्ता व्यक्तित्व जिवीत भएमा विद्यार्थीहरुसंग भेटघाट गराई	तस्वीरहरु र परिचय पुस्तिका	इन्द्रावतीमा कुनै एकजना विशिष्ट व्यक्तित्वले गरेका योगदानको सूची तयार गर्नुहोस् ।	४

			छलफल गराउने ।			
२.स्थानीय जातजाति र जनसंख्या	६.स्थानीय विभिन्न जातजातिहरूको पेशाको आधारमा रहेका थरहरूको सूची तयार गर्न ।	६.स्थानीय विभिन्न पेशाका आधारमा रहेका थरहरूको सामान्य जानकारी । जस्तै माभी ।	स्थानीय विभिन्न पेशाको आधारमा जात (थर) रहेका मानिसहरूको पेशा अनुसारको फोटाहरू देखाएर छलफल गराउने । त्यस्ता पेशा अनुसारको थर भएका विद्यार्थीहरू कक्षामा भएमा उनीहरूको परिचय दिन लगाउने । विद्यालयको पहुँचमा पेशा अनुसारको थर भएका मानिसको घर भएमा विद्यार्थीहरूलाई भ्रमण गराई छलफल गराउने ।	फोटाहरू	पेशाको आधारमा जात (थर) रहेका मानिसहरूको सूची तयार गर्नुहोस् ।	४
स्थानीय धार्मिक स्थलहरू	७.स्थानीय मठ,मन्दिर तथा प्रमुख धार्मिक स्थलहरूको नाम बताउन ।	स्थानीय मठ,मन्दिर तथा प्रमुख धार्मिक स्थलहरू पहिचान ।	तपाईंको घर वरपर मठ मन्दिरहरू छन् ? भनी सोध्ने र विद्यार्थीहरूले भनेको कुरा टिपेर छलफल गराउने । स्थानीय स्तरमा भएका प्रमुख धार्मिक स्थलहरूको फोटो वा भिडियो देखाएर वर्णन गर्ने । विद्यालय नजिकै कुनै धार्मिक स्थल भएमा भ्रमण गराई छलफल गर्ने । आफुलाई मनपर्ने मन्दिरको चित्र कोर्न र रंग भर्न लगाउने ।	फोटाहरू, भिडियो आदी ।	स्थानीय स्तरमा भएका प्रमुख धार्मिक स्थलहरूको नाम बताउनुहोस् ।	६
स्थानीय सीप, पेशा र व्यवसाय	८.स्थानीय सीप पहिचान गर्न । ९.स्थानीय पेशा र व्यवसायको महत्व बताउन ।	(क) स्थानीय सीपहरूको सामान्य जानकारी । (ख) स्थानीय पेशा र व्यवसायको महत्व ।	१.स्थानीय स्तरका सीपहरू जस्तै: डोको, डालो, नाडुलो, नाम्लो, जाल, राडीपाखी बुनेको फोटाहरू वा भिडियो देखाएर स्थानीय सीपहरूको वर्णन गर्दै छलफल गराउने । २.क कसको घरमा यस्ता सामग्री बुन्ने गरेको छ भनी सोध्ने र आएका जवाफहरू टिपोट गरी छलफल गर्ने । ३.विद्यालय नजिकको बस्तीमा लगेर विद्यार्थीहरूलाई स्थानीय सीप तथा	फोटाहरू वा भिडियो आदी ।	स्थानीय सीप भनेको के हो ? स्थानीय सीपका सामग्रीहरूको सूची तयार गर्नुहोस् । स्थानीय पेशा र व्यवसायको महत्व	४

			पेशा व्यवसायकोहरुको अवलोकन र छलफल गराउने । ४.स्थानीय पेशा र व्यवसायको महत्व बताउने ।		बताउनुहोस् ।	
	१०. कृषिका औजारहरु चिन्न र काम बताउन ।	कृषिका औजारहरु जस्तै: हलो, दाते, कुटो, कोदालो, खुकुरी, हँसिया, खुर्पेटो आदीको सामान्य परिचय ।	हलो, दाते, कुटो, कोदालो, खुकुरी, हँसिया, आदीको नमूना वा फोटो देखाएर नाम भन्न लगाउने । कुन औजारको प्रयोग के काममा गरिन्छ ? भनी छलफल गराउने । हलो जोतेको, धान रोपेको, घाँस काटेको अभिनय गर्न लगाउने । विद्यालय नजिकको घरमा लगेर कृषि औजारहरुको अवलोकन गराएर छलफल गर्ने । आफुलाई मन पर्ने औजारको चित्र कोरेर रंग भर्न लगाउने ।	कृषि जौजारका मोडल वा फोटाहरु ।	सात ओटा कृषिका औजारहरुको नाम बताउनुहोस् । कुनै दुईओटा कृषिका औजारको काम लेख्नुहोस् ।	४
११.स्थानीय जडिबुटी	११.स्थानीय स्तरमा पाइने जडिबुटीहरुको सूची तयार गर्न ।	स्थानीय स्तरमा पाइने जडिबुटीहरु जस्तै: सुनाखरी, चिराइतो, वेल, हरो, बरो, अमला, घिउकुमारी, सिउँडी, बुद्धचित्त, असुरो, तितेपातीको सामान्य जानकारी ।	थानीय स्तरमा पाइने जडिबुटीहरु जस्तै: सुनाखरी, चिराइतो, वेल, हरो, बरो, अमला, घिउकुमारी, सिउँडी, बुद्धचित्त, असुरो, तितेपाती आदीको भिडीयो वा फोटाहरु देखाएर छलफल गराउने । कुन जडिबुटीले के काम गर्छ भनेर वर्णन गर्ने । विद्यालय वरपर पाइने जडिबुटीहरुको अवलोकन गराएर छलफल गर्ने ।	भिडियो वा फोटाहरु	स्थानीय स्तरमा पाइने कुनै दशओटा जडिबुटीहरुको नाम लेख्नुहोस् । आफ्नो घर वरपर पाइने जडिबुटीहरुको पात कापिमा टाँसेर नाम लेख्न लगाई	६

					परियोजना कार्य गर्न लगाउने ।	
१२.हरित विद्यालय	११.बाल बगैँचाको आवश्यकता र महत्व बताउने ।	विद्यालयमा बालबगैँचाको महत्व ।	विद्यार्थीहरुलाई विद्यालयको बाल बगैँचामा लगेर विभिन्न खालका क्रियाकलापहरू गराउने । विद्यालयमा बाल बगैँचाको किन आवश्यकता पर्छ ? भनी प्रश्न सोध्ने र आएका जवाफहरु टिपोट गरी छलफल गर्ने । बाल बगैँचाको फाइदा र महत्वको बारेमा विद्यार्थीहरुलाई जानकारी गराउने ।		विद्यालयमा बाल बगैँचा किन आवश्यकता पर्छ ? बाल बगैँचाका पाँचओटा महत्व लेख्नुहोस् ।	८